

A.2 Základní vzdělávání

Základní vzdělávání se v České republice uskutečňuje v základních školách, v základních školách speciálních, ve víceletých gymnáziích a konzervatořích, kde žáci plní povinnou školní docházku.

Vysoká účast v základním vzdělávání je v České republice dána faktem, že na této úrovni se plní povinná školní docházka – procesem základního vzdělávání tak prochází prakticky každý. Podle statistiky v roce 2010 byl podíl žáků účastnících se základního vzdělávání poprvé pouze 99,5 % z celkového počtu populace ve věku 6–14 let. Snížená míra účasti pod 100 % je dána především odklady povinné školní docházky a snížením počtu žáků, kteří opakují ročník. Organizování 2. stupně ZŠ je ovlivněno odchodem 11,3 % žáků do nižšího stupně víceletých gymnázií a konzervatoří, kde plní povinnou školní docházku v oborech šesti- a osmiletých gymnázií a v oboru tanec na konzervatoři.

Optimalizační opatření MŠMT v uplynulém období směřovala k podpoře škol v malých obcích, k podpoře inkluzivních škol, ke standardizaci obsahu Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání v uzlových bodech vzdělávací dráhy žáka (5. a 9. ročník ZŠ) a k regulaci žáků v oborech víceletých gymnázií.

Změny v kapacitě sítí byly v meziročním srovnání minimální. Ve školském rejstříku bylo zařazeno 4 123 ZŠ, nedošlo k významné změně. Podíl veřejných základních škol byl 97,1 %, soukromých 1,9 % a církevních 1,0 %. Základní vzdělávání probíhalo také na nižším stupni 347 víceletých gymnázií a 13 konzervatoří. V následující tabulce uvádíme údaje o základních školách v meziročním srovnání.

Tabulka 23 Vybrané ukazatele výkonnosti vzdělávací soustavy v základních školách

Sledovaný parametr ČR (podle ÚIV)	Stav ve školním roce		Trend
	2009/2010	2010/2011	
Počet základních škol celkem	4,125	4,123	-
Počet tříd	41,941	41,720	-
Podíl malých škol (v %)	53.3	53.7	+
Podíl veřejných škol (v %)	97.3	97.1	-
Podíl soukromých škol (v %)	1.7	1.9	+
Podíl církevních škol (v %)	1.0	1.0	0

Podíl veřejných škol se mírně snížil, byl 97,1 %. Zvýšil se především počet soukromých víceletých gymnázií, což bylo v rozporu s optimalizačními záměry krajských úřadů, které se snažily počet víceletých gymnázií omezit. Podíl církevních škol byl stabilní.

Podpora škol v malých obcích a zrušení limitu počtu žáků ve třídě se projevily zvyšováním podílu malých škol (ZŠ do 150 žáků), v daném školním roce na 53,7 %. Pokračoval trend spojování oborů předškolního a základního vzdělávání v jednom právním subjektu. Průměrný počet žáků na jednu třídu byl 18,6 a meziročně se nezměnil.

Vývoj ekonomických ukazatelů v roce 2010

Ve většině vybraných ukazatelů byl v meziročním srovnání zjištěn pokles. V následující tabulce uvádíme výběr ukazatelů rozhodných pro financování základních škol v meziročním srovnání.